

III. KRONIKA – CHRONICLE

MILENA DANIELEWSKA-TESKA*

MIĘDZYNARODOWA KONFERENCJA NAUKOWA „KULTURA WIELBARSKA – PROCESY PRZEMIAN I KONTAKTY ZEWNĘTRZNE”, POZNAŃ, 22-24 CZERWCA 2022 ROKU

W dniach 22-24 czerwca 2022 roku odbyła się w Poznaniu międzynarodowa konferencja archeologiczna „Kultura wielbarska – procesy przemian i kontakty zewnętrzne”, zorganizowana przez Wydział Archeologii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza oraz Katedrę Prahistorii Instytutu Archeologii Uniwersytetu Łódzkiego. Konferencja ta stanowiła efekt współpracy ośrodków naukowych z Poznania i Łodzi, a także kontynuację inicjatywy podjętej przez nie w 2017 roku, kiedy to odbyło się sympozjum poświęcone kulturze przeworskiej o analogicznym tytule – „Kultura przeworska – procesy przemian i kontakty zewnętrzne” (Łódź, 14-16 września 2017 roku).

Inauguracja tegorocznych obrad miała miejsce w gmachu Collegium Historicum UAM. Spotkanie otworzył prof. UAM dr hab. Jacek Wierzbicki – Prodziekan Wydziału Archeologii UAM. W trakcie konferencji, w ramach sześciu sesji (w tym jednej posterowej) dyskutowano problemy związane z genezą i zanikiem kultury wielbarskiej czy dynamicznym ujęciem przemian kulturowych zachodzących na jej obszarze. Poruszono kwestię rozwoju osadnictwa tej kultury, jak również jego archeologicznie uchwytnych przejawów. Wiele miejsca poświęcono transformacji w obrządku pogrzebowym czy podziałom regionalnym w jej obrębie. Omówione zostały także zmiany w zasiedleniu na terenach objętych osadnictwem kultury wielbarskiej i jej kontakty z innymi populacjami i kulturami Europy Środkowej. W trakcie sympozjum zaprezentowano również dalszy rozwój strefy postwielbarskiej oraz kultur tzw. gockiego kręgu kulturowego (kultura czernichowska/Sântana de Mureș), jak również historyczne dzieje plemion gockich i gepidzkich. W ramach ostatniej sesji omówiono możliwości poznawcze kultury wielbarskiej przez pryzmat szeroko pojętych badań interdyscyplinarnych, tj. fizykochemicznych, izotopowych, badań DNA czy studiów wykorzystujących analizy korespondencji.

* ORCID: 0000-0002-0685-5750, Wydział Archeologii, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, ul. Uniwersytetu Poznańskiego 7, 61-614 Poznań, m.teska@amu.edu.pl.

W obradach sympozjum udział wzięło 73 naukowców z Anglii, Czech, Mołdawii, Niemiec, Ukrainy i Polski. W czasie trzydniowych obrad wygłoszonych zostało 31 półgodzinnych referatów, a kolejne dziewięć zaprezentowano w trakcie panelu posterowego. Z uwagi na interesującą i szeroką problematykę, jaką poruszały, towarzyszyły im niezwykle merytoryczne dyskusje, kontynuowane nawet podczas wieczornych spotkań towarzyskich. Co ciekawe, ale też bardzo cenne dla Wydziału Archeologii UAM, właśnie 22 czerwca, w piękny i ciepły wieczór, który wieńczył pierwszy dzień obrad, Dziekan Wydziału – prof. dr hab. Andrzej Michałowski – oficjalnie ogłosił, iż poznańska archeologia zajęła pierwsze miejsce wśród kierunków studiów w ramach 23. edycji rankingu Perspektyw. Wywołało to falę gratulacji ze strony uczestników konferencji i spowodowało, że wieczór ten należał do szczególnie miłych.

Podsumowując, należy stwierdzić, iż wystąpienia i postery prezentowane na konferencji miały niezwykle wysoki poziom merytoryczny, wnosząc w pełni nowe aspekty do studiów nad problematyką przełomu er, a także całego okresu wpływów rzymskich w Europie Środkowo-Wschodniej. Stanowiły one niekiedy niekonwencjonalne spojrzenia na dotychczas funkcjonujący obraz tejże epoki w literaturze naukowej. Z uwagi na powyższe, poruszona w trakcie obrad problematyka badawcza z pewnością powinna doczekać się szybkiego wydania drukiem.